

[Tove Jørgensen]

re dem et alternativ, så skal vi gøre det, for det er rigtigt, som læge Tage Voss skriver i Politiken i dag: Plejehjem er altid dårlige, først fordi de altid indebærer tabet af selvstændighed, af frihed og dermed af værdighed, men også fordi plejhjemsanbringelse betyder, at man er anbragt, fordi ingen på plejehjem kan tillade sig at blive gal i hovedet, tage sit tøj og gå et andet sted hen. For der findes ingen andre steder, så længe ventelisterne er lange og der er ophobning af plejhjemsventende i landets medicinske hospitalssenge, hvor de intet har at gøre, og hvor mange når at dø, mens de venter.

Tænk, hvilken ydmygelse der ligger i, at ganske unge piger kan irettesætte et ældre menneske, der hele livet har klaret sine egne og familiens funktioner! Tænk at høre en fuldt påklædt person sige: »Så, fru Jensen, nu skal »vi« have tøj på!« Eller et menneske, der ikke selv spiser, udtale: »Nu skal vi spise »vores« mad, det smager da dejligt!« Tænk, hvor megen undertrykt og fortvivlet harme et ældre menneske med sine åndsevner i behold, men fysisk afhængig, må bide i sig!

Ikke engang det tøj, man skal have på, kan man selv bestemme. Mennesker, der har præsteret det kunststykke at få små kostpenge til at strække til hele familiens forbrug i magre tider, skal nu spørge, om de kan få en ny kjole eller et par bukser. Lommepengene, der udbetales, er ganske utilstrækkelige, 319 kr. om måneden. Hvis de skal på ferie, kan de få 10 kr. om dagen til dækning af kost, logi og vask. Til sammenligning kan man anføre, at unge institutionsanbragte over 16 år får 360 kr. om måneden, og skal de på ferie, får de 30 kr. pr. dag. Det fortæller lidt om vores holdning til unge og ældre.

Om de unge hedder det i cirkulæret om lomme penge, at administrationen af lomme pengene og beklædningstilskuddene principielt påhviler eleverne selv. Der må ydes støtte og vejledning til at disponere fornuftigt. Er det da rimeligt, at pensionister på plejehjem skal tigge langt yngre mennesker om enhver nyanskaffelse eller simpelt hen får deres tøjforbrug og -valg administreret. Det er uværdigt, og det er unødvendigt.

De ældre på plejhjemmene har heller ikke nogen indflydelse på plejhjemmenes daglige drift. Beboerrådene, som de findes nu, er en narresut, og det hænger naturligvis sam-

men med pensionisternes magtesløshed. Der bør oprettes obligatoriske råd på alle plejehjem, valgt af og med repræsentanter for beboerne, de pårørende, personalet og administrationen. Rådene bør have indflydelse på plejhjemmenes daglige drift og have indstillingsret i ansættelses- og afskedigelsessager, også af ledere. Det ville være den største garanti for at få et forbedret tilsyn med hjemmene, og det ville mindske frygten for repressalier.

Det glæder mig, at ministeren er åben over for sådanne råd, idet han åbenbart taler om, at der skal oprettes institutionsråd. For det er jo ikke nok at forhøre sig hos folk, der selv er en del af systemet. Det så vi i sagen fra Solgården i Ålborg. Efter pastor Frey Jørgensens udtalelser blev der sat en undersøgelse i gang. Embedslægens rapport frikendte alle, og hvis ikke personalet i samlet trop havde grebet ind, var misrøgten måske aldrig blevet opklaret.

Men her hjælper det ikke at angribe en enkelt leder. Det er politikernes ansvar, og når kommunisterne har ønsket at få plejehjemsspørgsmålet diskuteret i folketinget, så er det, fordi det er her, det hører hjemme. Det er her, ansvaret skal placeres for nedskæringspolitikken. Vi forestiller os ikke, at denne debat kan løse alle problemer. Vi betragter den som et led i den debat, der må komme om hele ældrepolitikken, og som ministeren jo også har lovet vil komme som en tilbagevendende sag. Vi vil ikke være med til i forbindelse med denne debat at affyre en bredside mod personalet eller de pårørende, for det er ikke deres ansvar, at plejhjemskapaciteten er for ringe, og at personaledekningen er helt utilstrækkelig. Der må ske noget, og det må ske hurtigt. I øjeblikket er både personale og pårørende medspillere og medskyldige i et langt større spil, hvor det er politikerne, der har blandet kortene.

Skal vi f. eks. forhindre, at et menneske anbringes på plejehjem, selv om dets tilstand er sådan, at det kræver konstant pleje, så kræver det, at betingelserne er til stede, at boligen er egnet dertil, at den nødvendige pleje kan tilbydes døgnet rundt og i tilstrækkeligt omfang. Det kræver, at hjemmesygepleje og hjemmehjælp er udbygget i en sådan grad, at den ældre kan føle sig tryk. Der er kun én ting, der er værre end ensomheden på et plejehjem, og det er ensomheden, hvis